

NO-СИНТАЗНА АКТИВНІСТЬ ЛІМФОЦИТІВ ПЕРИФЕРИЧНОЇ КРОВІ У ХВОРИХ НА РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ ТА АНКІЛОЗИВНИЙ СПОНДИЛОАРТРИТ

Оксид азоту (NO) – газоподібний месенджер, який здійснює міжклітинну комунікацію і регуляцію багатьох функцій у різних тканинах і системах організму.

Визначення активності NO-синтази проводили на пермеабілізованих сапоніном лімфоцитах периферичної крові хворих і донорів, виділених у градієнті густини фікол-тріумбрас. Дослідні проби спектрофотометрували проти контрольних та безсубстратних зразків при 340 нм. Активність NO-синтази виражали в наномолях окисненого NADPH(H⁺)/хв на 1 мг загального протеїну в пробі.

Встановлено, що активність NO-синтази лімфоцитів периферичної крові у практично здорових осіб становить (74,6±6,38) нмоль NADFH(H⁺)/хв·мг білка (n=14). Враховуючи те, що iNOS у нормі відсутня, можна говорити про активність eNOS в лімфоцитах периферичної крові донорів. У хворих на ревматоїдний артрит (РА) активність eNOS лімфоцитів периферичної крові істотно відрізняється від контрольної групи і становить (48,6±8,32) нмоль NADFH(H⁺)/хв·мг білка (n=11). Разом із тим, активується iNOS і в цій групі осіб становить (112,1±14,3) нмоль NADFH(H⁺)/хв·мг білка.

У хворих на анкілозивний спондилоартрит (АС) ензиматична активність eNOS також зни-

жується і складає (42,2±8,35) нмоль NADFH(H⁺)/хв·мг білка (n=9). Відповідно, iNOS зростає до (64,2±7,22) нмоль NADFH(H⁺)/хв·мг білка.

NO-синтазну активність лімфоцитів периферичної крові хворих на ревматичні захворювання визначали повторно після проведення лікування у стаціонарі. Спостерігаються зростання eNOS та зниження iNOS лімфоцитів периферичної крові хворих. Так, значення eNOS у хворих на РА після проведеного стаціонарного лікування становить (59,6±2,84) нмоль NADFH(H⁺)/хв·мг білка, а iNOS – (45±0,58) нмоль NADFH(H⁺)/хв·мг білка. Відповідно, при АС ці цифри складають (60,5±7,78) нмоль NADFH(H⁺)/хв·мг білка та (21,67±2,86) нмоль NADFH(H⁺)/хв·мг білка.

У результаті проведених досліджень встановлено достовірне зниження активності eNOS в лімфоцитах периферичної крові: у хворих на РА в 1,54 раза і в 1,77 раза у хворих на АС порівняно з практично (клінічно) здоровими донорами. Досліджено активацію iNOS у лімфоцитах периферичної крові хворих на ревматичні захворювання. Встановлено динаміку змін активності NOS лімфоцитів периферичної крові після проведеного лікування.